

Rozhodnutím mor. sl. vrchního zemského soudu v Brně ze dne 27. dubna 1923, pokud jím byl opomenut výrok o započtení zatímní a vyšetřovací vazby do trestu na svobodě, byl porušen zákon v ustanovení § 55 a) tr. zák.; rozhodnutí to se doplňuje v ten smysl, že se odsouzenému podle § 55 a) tr. zák. započítává do trestu na svobodě zatímní a vyšetřovací vazba od 1. května 1922 21. hod. do 16. března 1923 20 hod. 30 min.

D ů v o d y:

Obžalovaný byl rozsudkem krajského jako porotního soudu v Mor. Ostravě ze dne 16. března 1923 odsouzen pro zločin žhářství podle §§ 166, 167 písm. c) tr. zák. k doživotnímu těžkému žaláři; obviněný nastoupil trest dne 20. března 1923 s výhradou práva podati odvolání, které jeho obhájce již dne 19. března 1923 proti výroku o trestu ohlásil. Odvolání tomu bylo rozsudkem mor. sl. vrchního zemského soudu v Brně ze dne 27. dubna 1923 vyhověno a trest byl snížen na 15 let těžkého žaláře, zostřeného tmavou komorou vždy 1. května každého roku. O započtení vazby podle § 55 a) tr. zák. nebylo v tomto rozsudku rozhodnuto. Poněvadž § 55 a) tr. zák. nařizuje kategoricky, by zatímní a vyšetřovací vazba, kterou obviněný utrpěl před vyhlášením rozsudku první stolice, byla započtena do trestu na svobodě, pokud ji odsouzený nezavinil, byl oním výrokem mor. sl. vrchního zemského soudu v Brně, pokud toto započtení opominul, porušen zákon v ustanovení § 55 a) tr. zák. Bylo proto zmateční stížnosti podané generální prokuraturou podle § 33 tr. ř. na záštitu zákona, vyhověti a ježto obviněný zatímní a vyšetřovací vazbu nezavinil, podle § 292 tr. ř. uznati právem, jak se stalo.

Čís. 3700.

Trestní oznámení, třebas se týkalo případu s trestní věcí nesouvisícího a obžalovaný — vydaný německými úřady pro určitý trestný čin — ve směru tohoto vůbec nebyl vyslýchán, není spisem o úkonu vyhledávacím nebo vyšetřovacím po zákonu neplatném (§§ 281 čís. 2, 344 čís. 3 tr. ř.); předpisy §§ 88 a 89 tr. ř. nepřicházejí tu v úvahu.

Jest nepřípustno (§ 93 a násl. tr. ř.), by v době, kdy proti obžalovanému bylo již soudem zahájeno přípravné vyšetřování pro zločin a uvalena naň řádná vazba vyšetřovací, byl obžalovaný o téměř činu současně ve vazbě vyšetřován orgánem bezpečnostního úřadu; pokud však pokračování ve výslechu tohoto jako svědka o takových údajích obžalovaného přes ohrazení se obhajoby není zmatkem (čís. 5 § 344 tr. ř.).

Kromě zákonných znaků trestného činu, jenž jest základem obžaloby, jest nutno pojmouti do hlavní otázky ze zvláštních okolností činu jen čeho je třeba k jeho individualisování, by byla vyloučena případná záměna s jiným činem.

Hlavní otázka na zločin přímého účastenství na dokonané loupežné vraždě podle §§ 134, 135 čís. 2, 136 tr. zák.

Bylo-li použito v hlavní otázce slov zákona »způsobem činným spolupůsobil při samém vykonávání loupežné vraždy« k vyznačení přímého účastenství (§ 136 tr. zák.) obžalovaného na zločinu loupežné vraždy, neodporuje doclov ten předpisu § 318 tr. ř.; bylo věcí obhajoby žádati po případě ve smyslu § 323 odst. 3 posl. věta tr. ř. o dodatkovou otázku kontrolní, jež by onen zákonný znak vyjadřovala poměry jemu odpovídajícími.

Tvrzením, že předseda vycházel ve svém přednesu z předpokladu, že obžalovaný spáchal čin (loupežnou vraždu), není uplatňována vada nesprávného právního poučení předsedova (§ 344 čís. 8 tr. ř.).

(Rozh. ze dne 12. prosince 1929, Zm I 434/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku porotního soudu v Liberci ze dne 14. května 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem přímého účastenství na dokonané loupežné vraždě podle §§ 134, 135, čís. 2 a 136 tr. zák.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost uplatňuje důvody zmatečnosti podle § 344 čís. 3, 5, 6, 8 tr. ř., není však odůvodněna v žádném směru. V přečtení trestního oznámení přes ohrazení se stěžovatele nelze shledávati, jak se zmateční stížnost domnívá, zmatečnost podle čís. 3 § 344 tr. ř. Nehledíc k tomu, že přečtení to bylo navrženo již v obžalovacím spisu a obžalovaný při vyhlášení obžaloby výslovně prohlásil, že souhlasí s přečtením spisů tam navržených, není trestní oznámení spisem, jež má na mysli § 344 čís. 3 tr. ř. Třebas se týkalo případu s trestní věcí nesouvisejícího a obžalovaný — vydaný německými úřady jen pro určitý trestný čin — ve směru tohoto činu vůbec nebyl vyslýchán, není spisem o úkonu vyhledávacím nebo vyšetřovacím po zákonu neplatném; dovolává-li se zmateční stížnost předpisů §§ 88 a 89 tr. ř., nepřicházejí tyto vůbec v úvahu, an § 88 tr. ř. má na mysli protokoly o úkonech vyhledávacích a vyšetřovacích, provedených úřady bezpečnostními, nikoli pouhé trestní oznámení, § 89 tr. ř. pak neobsahuje ustanovení se sankcí neplatnosti, jež by na souzený případ bylo lze vůbec vztahovati. Pokud stížnost míní, že pokračováním ve výsledku svědka Václava D-ého přes ohrazení se obhajoby byla porušena zásada trestního řízení, již šetřiti káže podstatu řízení (§ 344 čís. 5 tr. ř.), jest ovšem souhlasiti s názorem v souvislosti s tím projeveným, že v čase, kdy proti obžalovanému bylo již soudem zahájeno přípravné vyšetřování pro zločin loupežné vraždy a uvalena na něho řádná vyšetřovací vazba, bylo podle zásad trestního řízení (§ 93 tr. ř. a násl.) nepřipustné, by o témž činu současně byl obžalovaný ve vazbě vyšetřován orgánem bezpečnostního úřadu. Nebylo však zákonného důvodu k tomu, by bylo upuštěno od výsledku svědka o mimosoudním doznání obžalovaného; tím méně může se stížnost do-

volávati domnělé zmatečnosti, ana výpověď ta, opravující četnické oznámení o doznání obžalovaného a potvrzující, že se k účasti na loupežném přepadení a při vraždě nedoznal, vyzněla zřejmě ve prospěch stěžovatele a nemohla působiti na rozhodnutí způsobem pro něho nepříznivým.

S hlediska důvodu zmatečnosti podle § 344 čís. 6 tr. ř. uplatňuje zmateční stížnost jednak porušení předpisu § 318 tr. ř., ježto úprava hlavní otázky jest prý nesprávná, porotce nutně uvedla v omyl a případně suggestivně na ně působila, jednak odepření navržené dodatkové otázky k otázce eventuální, čímž prý byl porušen předpis § 319 tr. ř. Nelze především souhlasiti s názorem, že hlavní otázka byla formálně nesprávně upravena, a že do ní nebyla pojata celá skutková podstata zločinu loupežné vraždy, pokud se týče přímého účastenství na loupežné vraždě jinou osobou spáchané. V jejím doslovu »když Ant. S. jednal proti Františku G-ovi v úmyslu, by ho usmrtil a by převedl na sebe cizí věci movité takovým způsobem, že z toho nastala smrt Frant. G-a« zákonný znak převedení na se cizí věci movité »násilnostmi proti osobě«, uvedený v § 135 odst. 2 tr. zák., došel postačujícího výrazu konkrétním vyličením onoho násilného jednání proti osobě, a spojením úmyslu převést na se cizí věci movité se znakem vražedného úmyslu a výsledku, takže na konci otázky použité úsloví »loupežná vražda« shrnuje pod tímto právním pojmem právě jen to, co před tím bylo všemi potřebnými zákonnými znaky toho trestného skutku vyznačeno. Pokud se pak zmateční stížnost domnívá, že porotní soud byl povinen mimo hlavní otázku, podle § 318 tr. ř. nutně těsně se přimýkající k úpravě obžaloby, dáti porotcům ještě další otázky eventuální, na spoluvinu obžalovaného na zločinu zabití Františka G-a Antonínem S-em, po případě na pouhém přečinu podle § 335 tr. zák. při překročení nutné sebeobrany, nebylo pro tyto otázky vůbec ve smyslu § 320 tr. ř. zákonných předpokladů. Že Ant. S. zabil Frant. G-a bez vražedného úmyslu při útoku podniknutém jen v nepřátelském úmyslu nebo v sebeobraně, nebylo vůbec za hlavního přeličení ani obžalovaným tvrzeno, ani nevycházelo z výsledků řízení, nanejvýš ani ne z povšechné a neurčité výpovědi svědka Rudolfa H-a a jest jen dodatečnou a tudíž opožděnou kombinací obhajoby.

Míní-li stížnost, že činnost obžalovaného doslovem hlavní otázky: »jest vinen, že při samém vykonání této loupežné vraždy způsobem činným spolupůsobil?« není jednak dostatečným způsobem konkretisována, jednak že otázkou takto upravenou bylo porotcům vsugerováno, že se S. na G-ovi dopustil zločinu loupežné vraždy, ani tu není v právu. Ona zločinná činnost Antonína S-a, v hlavní otázce vyznačená zákonnými znaky loupežné vraždy, jest podstatnou součástí hlavní otázky, týkající se obžalovaného, jest součástí otázky ohledně jeho viny, a bylo porotcům volno i s hlediska toho vyjádřiti se o vině stěžovatelově. Podle doslovu § 318 tr. ř., přimýkajícího se svým účelem k ustanovení § 207 čís. 2 tr. ř., jakož i k obdobným předpisům §§ 260 čís. 1 a 270 čís. 4 tr. ř., jest nutno kromě zákonných znaků trestného činu, jenž jest základem obžaloby, pojmuti do hlavní otázky ze zvláštních okolností činu jen, čeho je třeba k jeho individualisování, by byla

vyloučena případná záměna s jiným činem. Bylo-li použito v hlavní otázce slov zákona »způsobem činným spolupůsobil při samém vykonávání loupežné vraždy« k vyznačení přímého účastenství (§ 136 tr. zák.) obžalovaného na zločinu loupežné vraždy, spáchaném Ant. S-em, neodporuje doslov ten předpisu § 318 tr. ř. a bylo jen právem obhajoby, jehož nepoužila, žádati ve smyslu § 323 odst. 3 posl. věta tr. ř. za dodatkovou otázku kontrolní, jež by onen zákonný znak vyjadřovala skutečnými poměry jemu odpovídajícími; nebylo však povinností soudu zatěžovati jasné označení činu v otázce hlavní zbytečným specialisováním a konkrétními údaji, jichž obžaloba použila k odůvodnění onoho přímého účastenství, tím méně dáti bez popudu obhajoby otázku kontrolní. Další výtká zmateční stížnosti s hlediska čís. 6 § 344 tr. ř., že porotní soud podle návrhu obhajoby nedal k otázce eventuelní dodatkovou otázku na neodolatelné donucení, nepřichází ve smyslu § 344 předp. odst. tr. ř. vůbec v úvahu, ježto pro kladné zodpovědění otázky hlavní nestala se eventuelní otázka vůbec předmětem výroku poroty a takto — aniž by bylo třeba vůbec zabývat se vývody stížnosti, zda otázka obhajobou navržená obsahem svým měla vůbec oporu v zodpovídání se obžalovaného a ve výsledcích řízení — případná formální vada nemohla působiti na rozhodnutí způsobem obžalovanému nepříznivým. Není odůvodněna ani výtká nesprávného právního poučení podle § 344 čís. 8 tr. ř. uplatňovaná ve spojení s výtkou podle § 344 čís. 5 tr. ř. pro nevyhovění návrhu obhajoby na protokolování resumé předsedy porotního soudu, případně jeho právního poučení porotcům. Výtkám těm bylo by lze přiznati úspěch jen, kdyby bylo jasno, že právní poučení předsedo bylo nesprávné. Takovou vadu však zmateční stížnost neuplatňuje, tvrdíc jen, že předseda vycházel ve svém přednesu z předpokladu, že S. spáchal loupežnou vraždu. Předpoklad ten jest však rázu čistě skutkového, nikoliv právního, ano se netvrdí, že se předseda mýlil ohledně právního výkladu pojmu loupežné vraždy. Není tu tedy zmatečnosti podle čís. 8 § 344 tr. ř., která předpokládá mylné právní poučení, ani zmatečnosti podle čís. 5 § 344 tr. ř., pokud přednes předsedy protokolován nebyl přes návrh obhajoby a přes příslušné nařízení předsedy, by protokolován byl.

Čís. 3701.

O podání, označeném jako »odvolání«, které obžalovaný sám sepsal a jež je svým provedením zmateční stížností, jest rozhodnouti jako o zmateční stížnosti.

Okolnost, že samosoudce, který provedl hlavní přelíčení a vynesl rozsudek, činil v této věci návrhy jako státní zástupce a byl proto z projednání věci vyloučen (§ 68 čís. 2 tr. ř.), nemůže uplatňovati jako zmatek čís. 1 § 281 obžalovaný který, když mu byla ona okolnost samosoudcem sdělena a když byl náležitě poučen, projevil souhlas s tím, by věc byla tímto soudcem projednána.